

## IV. országos magyar matematikaolimpia

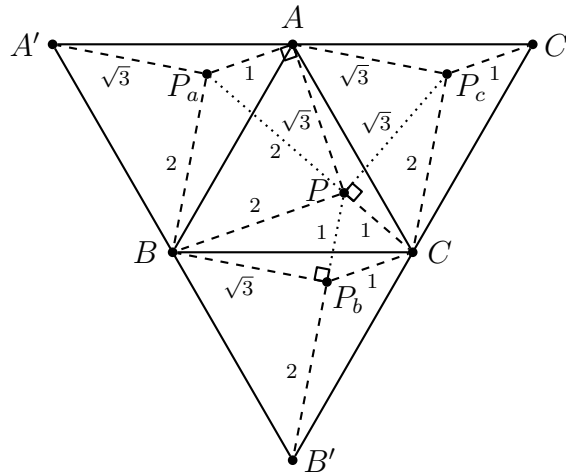
### XXXI. EMMV

országos szakasz, Kolozsvár, 2022. április 20–23.

### XI-XII. osztály – II. forduló

**1. feladat** (10 pont). Az  $ABC$  szabályos háromszög belsejében adott egy  $P$  pont, melyre  $PA = \sqrt{3}$ ,  $PB = 2$  és  $PC = 1$ . Határozd meg az  $ABC$  háromszög oldalainak hosszát! (\*\*\*)

*Első megoldás.* Az  $ABC$  háromszöget elforgatjuk  $60^\circ$ -kal trigonometriai irányban a  $B$ ,  $C$ , illetve az  $A$  csúcs körül. **(2 pont)**



Használjuk az ábra jelöléseit. Így az  $AP_aBP_bCP_c$  hatszög területe kétféleképpen írható fel:

$$2 \cdot T_{ABC} = T_{AP_aBP_bCP_c} = T_{PP_aB} + T_{PP_bC} + T_{PP_cA} + T_{PAP_a} + T_{PBP_b} + T_{PCP_c}. \quad (2 \text{ pont})$$

Mivel  $1^2 + \sqrt{3}^2 = 2^2$ , vagyis  $AP_a^2 + AP^2 = PP_a^2$ , ezért a  $PAP_a$  háromszög derékszögű.

Hasonlóan a  $PBP_b$  és a  $PCP_c$  háromszög is derékszögű. Így mindhárom háromszög területe  $\frac{1 \cdot \sqrt{3}}{2}$ .

**(1 pont)**

A  $60^\circ$ -os forgatások miatt a  $PP_cA$ ,  $PP_bC$ ,  $PP_aB$  háromszögek egyenlő oldalúak.

**(1 pont)**

Ha  $a$ -val jelöljük az  $ABC$  háromszög oldalhosszát, akkor

$$2 \frac{a^2 \sqrt{3}}{4} = \frac{2^2 \sqrt{3}}{4} + \frac{1^2 \sqrt{3}}{4} + \frac{\sqrt{3}^2 \sqrt{3}}{4} + 3 \cdot \frac{\sqrt{3}}{2}, \quad (2 \text{ pont})$$

ahonnan  $2a^2 = 4 + 1 + 3 + 6$ , vagyis  $a^2 = 7$ . Tehát  $a = \sqrt{7}$ .

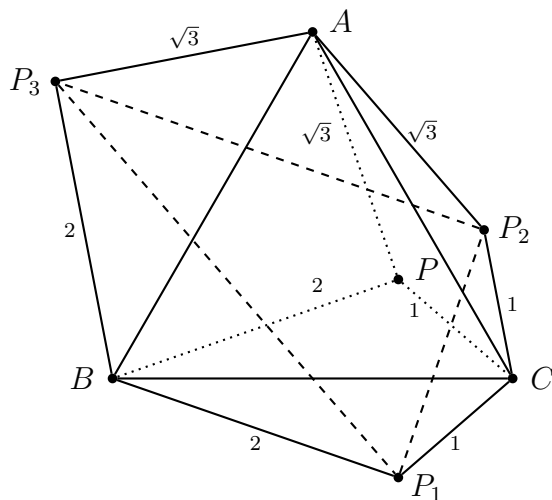
**(1 pont)**

Hivatalból

**(1 pont)**



Második megoldás. Jelöljük a  $P$  pont szimmetrikusait a  $BC$ ,  $CA$  és  $AC$  oldalakra nézve rendre  $P_1$ -gyel,  $P_2$ -vel és  $P_3$ -mal.



Ekkor  $BPC_{\Delta} \equiv BP_1C_{\Delta}$ ,  $CPA_{\Delta} \equiv CP_2A_{\Delta}$ ,  $APB_{\Delta} \equiv AP_3B_{\Delta}$  és így  $T_{AP_2CP_1BP_3} = 2 \cdot T_{ABC}$ , valamint (2 pont)

$$\widehat{P_1CP_2} = \widehat{P_2AP_3} = \widehat{P_3BP_1} = 2 \cdot 60^\circ = 120^\circ. \quad (2 \text{ pont})$$

Így a  $P_1CP_2$ ,  $P_2AP_3$ ,  $P_3BP_1$  háromszögekben a koszinusz-tétel alapján

$$\begin{aligned} P_1P_2^2 &= 1^2 + 1^2 - 2 \cos 120^\circ = 2 + 2 \cdot \frac{1}{2} = 3, \\ P_2P_3^2 &= 3 + 3 - 2 \cdot 3 \cos 120^\circ = 6 + 6 \cdot \frac{1}{2} = 9, \\ P_3P_1^2 &= 4 + 4 - 2 \cdot 4 \cos 120^\circ = 8 + 8 \cdot \frac{1}{2} = 12. \end{aligned} \quad (1 \text{ pont})$$

Tehát  $P_1P_2^2 + P_2P_3^2 = P_3P_1^2$ , ezért a  $P_1P_2P_3$  háromszög derékszögű. Így

$$T_{P_1P_2P_3} = \frac{P_1P_2 \cdot P_2P_3}{2} = \frac{3\sqrt{3}}{2}. \quad (1 \text{ pont})$$

Ugyanakkor

$$\begin{aligned} T_{P_1CP_2} + T_{P_2AP_3} + T_{P_3BP_1} &= \frac{1 \cdot 1 \cdot \sin 120^\circ}{2} + \frac{\sqrt{3} \cdot \sqrt{3} \cdot \sin 120^\circ}{2} + \frac{2 \cdot 2 \cdot \sin 120^\circ}{2} \\ &= \left( \frac{1}{2} + \frac{3}{2} + \frac{4}{2} \right) \sin 120^\circ = 4 \cdot \frac{\sqrt{3}}{2} = 2\sqrt{3}. \end{aligned} \quad (1 \text{ pont})$$

Ezeket felhasználva, az  $AP_2CP_1BP_3$  hatszög területe

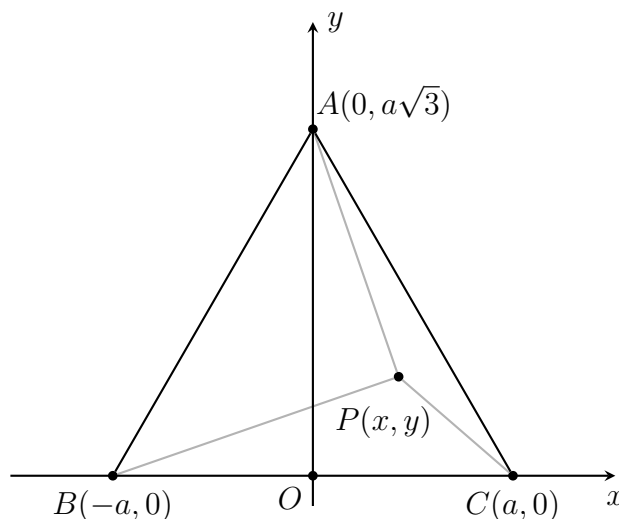
$$T_{AP_2CP_1BP_3} = T_{P_1P_2P_3} + T_{P_1CP_2} + T_{P_2AP_3} + T_{P_3BP_1} = \frac{3\sqrt{3}}{2} + 2\sqrt{3} = \frac{7}{2}\sqrt{3}. \quad (1 \text{ pont})$$

Innen kapjuk, hogy  $T_{ABC} = \frac{7}{4}\sqrt{3}$ . Mivel  $T_{ABC} = \frac{a^2}{4}\sqrt{3}$ , ahol  $AB = a$ , ezért  $a = \sqrt{7}$ . (1 pont)

Hivatalból (1 pont)

■

*Harmadik megoldás.* Helyezzünk el egy  $xOy$  derékszögű koordináta-rendszert a mellékelt ábra szerint, és vegyük fel a  $P(x, y)$  pontot a háromszög belsejében. (1 pont)



A  $BP$  szakasz hossza  $BP = \sqrt{(x+a)^2 + y^2} = 2$ , (1 pont)

a  $PC$  szakasz hossza  $PC = \sqrt{(a-x)^2 + y^2} = 1$ , (1 pont)

illetve az  $AP$  szakasz hossza  $AP = \sqrt{x^2 + (y - a\sqrt{3})^2} = \sqrt{3}$ . (1 pont)

Így négyzetreemelés után felírhatjuk a következő egyenletrendszert:

$$\begin{cases} 4 = a^2 + 2ax + x^2 + y^2 \\ 3 = 3a^2 - 2ay\sqrt{3} + y^2 + x^2 \\ 1 = a^2 - 2ax + x^2 + y^2. \end{cases}$$

Ebből ekvivalens átalakításokkal kapjuk, hogy

$$\begin{cases} 3 = 4ax, \\ \frac{5}{2} = a^2 + x^2 + y^2, \\ 1 = 4a^2 - 4ay\sqrt{3}. \end{cases} \quad (3 \text{ pont})$$

Az első egyenletből az  $x = \frac{3}{4a}$ , a harmadikból pedig az  $y = \frac{4a^2-1}{4a\sqrt{3}}$  kifejezést kapjuk. Innen, a második egyenlet alapján

$$\frac{5}{2} = a^2 + \frac{9}{16a^2} + \frac{(4a^2-1)^2}{48a^2}.$$

Beszorozva  $48a^2$ -tel, majd mindent egy oldalra rendezve, kapjuk, hogy

$$16a^4 - 32a^2 + 7 = 0. \quad (1 \text{ pont})$$

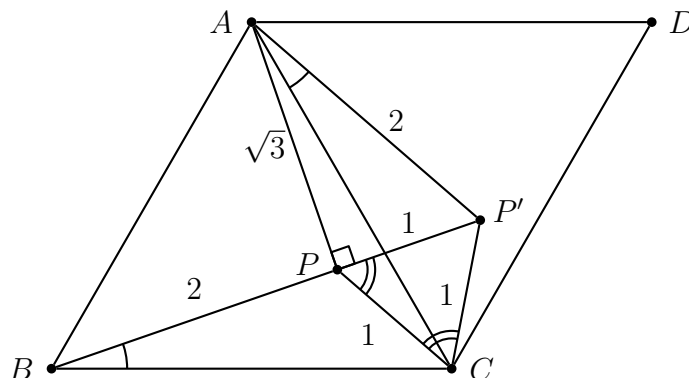
Ennek az  $a^2$ -ben másodfokú egyenletnek a megoldásai  $a^2 = \frac{7}{4}$ , vagy  $a^2 = \frac{1}{4}$ . Azaz  $AB = \sqrt{7}$  vagy  $AB = 1$ . Az utóbbi nem lehetséges, mert az  $APB$  háromszögben a háromszög-egyenlőtlenség alapján  $AB > 1$ . Így  $AB = \sqrt{7}$ . (1 pont)

Hivatalból (1 pont)



*Negyedik megoldás.* Az  $ABC$  háromszöget elforgatjuk a  $C$  pont körül  $60^\circ$ -os szöggel úgy, hogy a  $B$  pont az  $A$  pontba kerüljön. (2 pont)

Legyen  $D$  és  $P'$  az  $A$ -nak, illetve a  $P$ -nek a forgatás szerinti képe.



A  $PP'C$  háromszög egyenlő oldalú, így  $PP' = 1$ . (1 pont)

Mivel  $1^2 + \sqrt{3}^2 = 2^2$ , ezért  $P'P^2 + PA^2 = P'A^2$ , vagyis az  $APP'$  háromszög derékszögű. (2 pont)

Ekkor

$$\widehat{APC} = \widehat{APP'} + \widehat{P'PC} = 90^\circ + 60^\circ = 150^\circ. \quad (1 \text{ pont})$$

Az  $APC$  háromszögben a koszinusz-tétel alapján

$$\begin{aligned} AC^2 &= PA^2 + PC^2 - 2PA \cdot PC \cdot \cos \widehat{APC} \\ &= 3 + 1 - 2\sqrt{3} \cdot 1 \cdot \cos 150^\circ \\ &= 4 - 2\sqrt{3} \left( -\frac{\sqrt{3}}{2} \right) = 7. \end{aligned} \quad (1 \text{ pont})$$

Tehát  $AB = \sqrt{7}$ . (2 pont)

Hivatalból (1 pont)



**2. feladat** (10 pont). Adott az  $ABC$  háromszög, valamint az  $M \in (AB)$  és az  $N \in (AC)$  pontok úgy, hogy  $MN \nparallel BC$ . Legyen  $MN \cap BC = \{P\}$ . Igazold, hogy az  $ABC$ ,  $BMP$ ,  $AMN$  és  $NCP$  háromszögek köré írt körök egy ponton mennek át! (\*\*\*)

*Megoldás.* Az  $AMN$  és  $NCP$  háromszögek köré írt körök egyik metszéspontja  $N$ . Ha ezek a körök  $N$ -ben érintenék egymást, akkor azt kapnánk, hogy  $AM \parallel PC$ , ami nem igaz. Ezért a két körnek mindig lesz egy második metszéspontja, jelöljük ezt  $Q$ -val. (2 pont)



A továbbiakban az  $x^6 + y^6 = 65$  egyenletet fogjuk megoldani, a  $t = x - y$  jelölés és az  $xy = 2t$  összefüggés segítségével.

Észrevesszük, hogy

$$x^2 + y^2 = (x - y)^2 + 2xy = t^2 + 4t. \quad (1 \text{ pont})$$

Hasonlóan az  $x^4 + y^4 = (x^2 + y^2)^2 - 2(xy)^2$  összefüggésből következik, hogy

$$x^4 + y^4 = t^4 + 8t^3 + 8t^2. \quad (1 \text{ pont})$$

Analóg módon az

$$x^6 + y^6 = (x^2 + y^2)(x^4 + y^4 - x^2y^2) = (t^2 + 4t)(t^4 + 8t^3 + 4t^2) \quad (1 \text{ pont})$$

eredményhez jutunk, tehát az eredeti egyenlet a

$$(t^2 + 4t)(t^4 + 8t^3 + 4t^2) = 65 \quad (1 \text{ pont})$$

alakba írható. Ennek az egyenletnek csak a  $t = \frac{x^2}{x+2}$  alakú megoldásai keressük, ahol  $x$  egy valós szám. Az  $x$ -et a  $t$  függvényében kifejezve, az  $x^2 - tx - 2t = 0$  összefüggéshez jutunk. Ennek a diszkriminánsa  $\Delta = t^2 + 8t$ , ami akkor nem negatív, ha  $t \geq 0$  vagy  $t \leq -8$ . (1 pont)

Ha  $t \leq -8$ , akkor a másodfokú függvények tulajdonságai alapján

$$(t^2 + 4t)(t^4 + 8t^3 + 4t^2) = t^2((t+2)^2 - 4)((t+4)^2 - 12) \geq 64 \cdot 32 \cdot 4 > 65,$$

vagyis ebben az esetben nem jutunk megoldáshoz. (1 pont)

Ha  $t \geq 0$ , akkor az  $f: [0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ ,  $f(t) = (t^2 + 4t)(t^4 + 8t^3 + 4t^2)$  függvény szigorúan növekvő és ezért ebben az esetben legfeljebb egy megoldásunk lehet. Észrevesszük, hogy  $t = 1$  megoldás.

Összefoglalva az  $x^6 + \left(\frac{2x}{x+2}\right)^6 = 65$  egyenletnek pontosan azok az  $x$ -ek a megoldásai, amelyekre  $\frac{x^2}{x+2} = 1$ , vagyis  $x = -1$  és  $x = 2$ . (2 pont)

Hivatalból (1 pont)

■

*Második megoldás.* Értelmezzük az  $f: \mathbb{R} \setminus \{2\} \rightarrow \mathbb{R}$ ,  $f(x) = x^6 + \left(\frac{2x}{x+2}\right)^6 - 65$  folytonos és deriválható függvényt. Ekkor  $f'(x) = 6x^5(1 + 2^7(x+2)^{-7})$ , vagyis  $f'(x)$  pontosan akkor 0, ha  $x = 0$  vagy  $x = -4$ . (2 pont)

Ezek alapján elkészítjük az  $f$  függvény változási táblázatát.

$x$	$-\infty$	$-4$	$-2$	$0$	$+\infty$
$f'(x)$	$-\infty$	$0$	$+\infty \mid -\infty$	$0$	$+\infty$
$f(x)$	$+\infty$	$2^{13} - 65 > 0$	$+\infty \mid +\infty$	$-65$	$+\infty$

(5 pont)

Ennek alapján az  $f(x) = 0$  egyenletnek pontosan két valós gyöke van, egy a  $(-2, 0)$  intervallumban, egy pedig a  $(0, \infty)$  intervallumban.

Észrevesszük, hogy  $x = -1$  és  $x = 2$  megoldás és az eddigiek alapján pontosan ez a két valós megoldása van ennek az egyenletnek. (2 pont)

Hivatalból (1 pont)

■

**4. feladat** (10 pont). Legyenek  $a, b, c \in (0, \infty)$  valós számok úgy, hogy  $abc = 1$ . Igazold a

$$9a^3 + 9b^3 + 9c^3 \geq 9a^2 + 9b^2 + 9c^2 - 4a - 4b - 4c + 12$$

egyenlőtlenséget!

*Pálhegyi-Farkas László, Nagyvárad*

*Első megoldás.* A számtani és mértani közepek közötti egyenlőtlenség alapján  $a + b + c \geq 3\sqrt[3]{abc} = 3$ . (1 pont)

Az igazolandó egyenlőtlenség szimmetrikus, ezért feltételezhetjük, hogy  $a \geq b \geq c > 0$ . Ekkor a rendezési tétel alapján felírhatjuk az

$$\begin{aligned} a^3 + b^3 + c^3 &\geq ba^2 + cb^2 + ac^2 \\ a^3 + b^3 + c^3 &\geq ca^2 + ab^2 + bc^2 \\ a^3 + b^3 + c^3 &\geq aa^2 + bb^2 + cc^2 \end{aligned} \quad (3 \text{ pont})$$

egyenlőtlenségeket. Ezen egyenlőtlenségek megfelelő oldalait összeadva azt kapjuk, hogy

$$3(a^3 + b^3 + c^3) \geq (a + b + c)(a^2 + b^2 + c^2), \quad (2 \text{ pont})$$

ahonnan  $3(a^3 + b^3 + c^3) \geq 3(a^2 + b^2 + c^2)$ . Innen a

$$9(a^3 + b^3 + c^3) + 4(a + b + c) \geq 9(a^2 + b^2 + c^2) + 4(a + b + c) \quad (1 \text{ pont})$$

eredményhez jutunk. Mivel

$$4(a + b + c) \geq 4 \cdot 3 = 12, \quad (1 \text{ pont})$$

ezért a tagok átrendezése után a

$$9a^3 + 9b^3 + 9c^3 \geq 9a^2 + 9b^2 + 9c^2 - 4a - 4b - 4c + 12 \quad (1 \text{ pont})$$

igaz egyenlőtlenséget kapjuk.

Hivatalból

(1 pont) ■

*Második megoldás.* Tekintsük az  $f: (0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$ ,  $f(x) = e^{3x} - e^{2x} + \frac{4}{9}e^x$  függvényt. (2 pont)

Ekkor

$$f'(x) = 3e^{3x} - 2e^{2x} + \frac{4}{9}e^x \quad (1 \text{ pont})$$

és

$$f''(x) = 9e^{3x} - 4e^{2x} + \frac{4}{9}e^x = e^x \left( 3e^x - \frac{2}{3} \right)^2 \geq 0, \quad (1 \text{ pont})$$

vagyis az  $f$  függvény konvex. Az  $x = \ln a$ ,  $y = \ln b$  és  $z = \ln c$  valós számokra alkalmazva a Jensen-féle egyenlőtlenséget, az

$$\frac{f(x) + f(y) + f(z)}{3} \geq f\left(\frac{x + y + z}{3}\right) = f\left(\frac{\ln(abc)}{3}\right) = f(0) = \frac{4}{9}, \quad (3 \text{ pont})$$

eredményhez jutunk, vagyis  $f(x) + f(y) + f(z) \geq \frac{4}{3}$ . (1 pont)

Az  $f(x) = e^{3 \ln a} - e^{2 \ln a} + \frac{4}{9}e^{\ln a} = a^3 - a^2 + \frac{4}{9}a$  összefüggés és ennek analógjai alapján írhatjuk, hogy

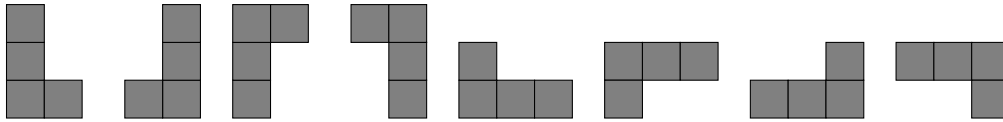
$$a^3 + b^3 + c^3 - a^2 - b^2 - c^2 - \frac{4}{9}(a + b + c) \geq \frac{4}{3}, \quad (1 \text{ pont})$$

ahonnan következik a kért egyenlőtlenség.

Hivatalból

(1 pont) ■

**5. feladat** (10 pont). Egy  $8 \times 8$ -as sakktáblán  $L$  alakú résznek (tetraminónak) nevezzük az alábbi ábrán látható alakzatokat:

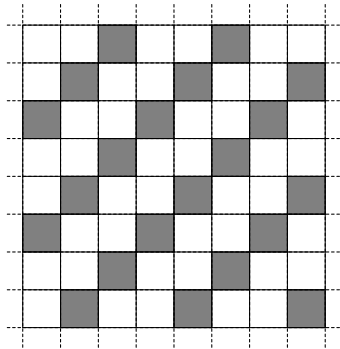


- a) Jelölj meg a sakktáblán 21 mezőt úgy, hogy a sakktábla minden  $L$  alakú részén legyen legalább egy megjelölt mező!
- b) Bizonyítsd be, hogy ha csak 20 mezőt jelölünk meg a sakktáblán, akkor ez a tábla biztosan tartalmaz egy olyan  $L$  alakú részt, amelyen nincs egyetlen megjelölt mező sem!

*Tóth György, Kolozsvár  
András Szilárd, Kolozsvár*

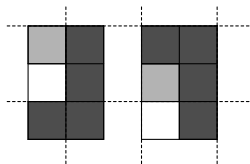
*Megoldás.*

- a) Az alábbi ábrán megjelölt 21 mező teljesíti a kért feltételeket.



(4 pont)

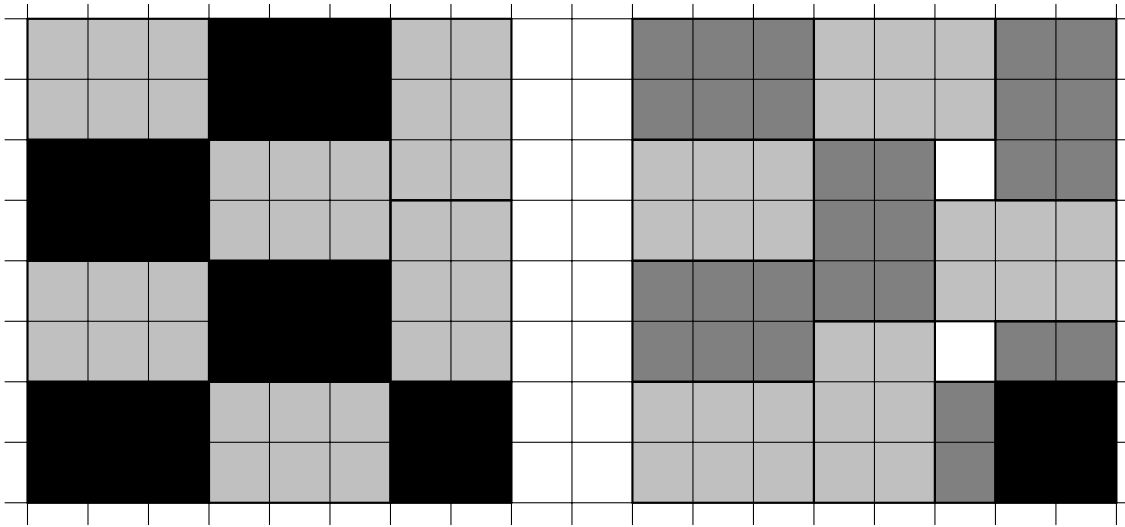
- b) Vegyük észre, hogy egy  $3 \times 2$ -es részen, ha nem jelölünk ki legalább két mezőt, akkor van azon a  $3 \times 2$ -es részen egy üres  $L$  alakzat. Valóban, ha csak egy mezőt jelölünk meg, akkor az vagy sarokmező (a  $2 \times 3$ -as részben) vagy nem. A mellékelt ábra mutatja, hogy mindkét esetben van olyan  $L$  alakzat, amely nem tartalmaz megjelölt mezőt.



Az eredeti tábla felbontható 10 diszjunkt  $3 \times 2$ -es részre és egy  $2 \times 2$ -es részre. Tehát, ha 20 mezőt jelöltünk meg, akkor két eset lehetséges: vagy üres a  $2 \times 2$ -es és minden  $3 \times 2$ -es részen van pontosan 2 megjelölt mező, vagy van olyan  $3 \times 2$ -es rész, amelyen legfeljebb egy mezőt jelöltünk meg. A második esetben az első észrevétel alapján van a táblán olyan  $L$  alakzat, amely nem tartalmaz megjelölt mezőt (az egy megjelölt mezőt tartalmazó  $3 \times 2$ -es részen). Az első esetben a  $2 \times 2$ -es részt  $3 \times 3$ -asra kiegészítve, ennek a darabnak 3 megjelölt mezőt kell tartalmaznia. Ennek a belátásához vegyünk két  $2 \times 3$ -as részt, amely közös része  $2 \times 2$ -es. Ha a közös rész üres, vagy egy megjelölt részt tartalmaz, akkor a közös részen kívüli  $1 \times 2$ -es részek mindegyike egy vagy két megjelölt mezőt kell tartalmazzon, vagyis összesen legalább hármat tartalmaz a  $3 \times 3$ -as rész. Ha a közös részen két megjelölt mező van akkor  $3 \times 3$ -as rész megmaradt része (egy egyenlő szárú  $L$  alak), kell tartalmazzon legalább egy megjelölt mezőt. Így ebben az esetben is legalább 3 megjelölt mező van. A maradék táblán



viszont további 9 darab páronként diszjunkt  $3 \times 2$ -es részt lehet beazonosítani, ezért ezek legalább további 18 megjelölt mezőt kellene tartalmazzanak ahhoz, hogy ne legyen olyan  $L$  alakzat, amely nem tartalmaz megjelölt mezőt. Ez nem lehetséges mivel összesen csak 20 mező van megjelölve és  $18 + 3 = 21 > 20$ . Tehát a 20 megjelölt mező esetén biztosan van olyan  $L$  alakzat a táblán, amely nem tartalmaz megjelölt mezőt. A következő két ábra szemlélteti a gondolatmenetnek ezt a részét.



(5 pont)

Hivatalból

(1 pont)



**6. feladat** (10 pont). A sík koordináta-rendszerének rácspontjaiból rácspontjaiba lépegetünk. Az  $O(a_0, b_0)$  pontból indulunk, ahol  $a_0 = b_0 = 0$ . Minden  $n \in \mathbb{N}^*$  esetén az  $n$ -edik lépés azt jelenti, hogy az  $(a_{n-1}, b_{n-1}) \in \mathbb{N} \times \mathbb{N}$  pontról átlépünk egy tőle pontosan 13 egység távolságra lévő  $(a_n, b_n) \in \mathbb{N} \times \mathbb{N}$  pontra. Tudjuk, hogy az  $(a_n)_{n \in \mathbb{N}}$  és  $(b_n)_{n \in \mathbb{N}}$  sorozatok monoton növekvők. Határozd meg, hogy legkevesebb hány lépéssel juthatunk el a  $(2022, 2022)$  pontba!

*Ugron Szabolcs, Sepsiszentgyörgy  
Zsombori Gabriella, Csíkszereda*

*Megoldás.* Minden lépésben a jelenlegi helyzetünkhöz a  $(0, 13)$ ,  $(13, 0)$ ,  $(5, 12)$ ,  $(12, 5)$  vektorok valamelyikét adjuk hozzá.

(1 pont)

A vektorokból rendre  $a, b, c$  és  $d$  darabot felhasználva az

$$a \cdot (0, 13) + b \cdot (13, 0) + c \cdot (5, 12) + d \cdot (12, 5)$$

pontba jutunk. Akkor jutunk el a  $(2022, 2022)$  pontba, ha teljesül a

$$(2022, 2022) = a \cdot (0, 13) + b \cdot (13, 0) + c \cdot (5, 12) + d \cdot (12, 5)$$

összefüggés, ahol a megtett lépések száma  $(a + b + c + d)$ , aminek keressük a minimumát. (1 pont)  
Az előbbi egyenlőség azt jelenti, hogy

$$\begin{cases} 13b + 5c + 12d = 2022, \\ 13a + 12c + 5d = 2022. \end{cases} \quad (2 \text{ pont})$$

Az előbbi egyenletek megfelelő oldalait összeadva kapjuk, hogy

$$13(a + b) + 17(c + d) = 4044. \quad (1 \text{ pont})$$

Legyen  $p = a + b$  és  $q = c + d$ , tehát  $p$  és  $q$  természetes számok. A  $p + q$  összeg minimumát keressük úgy, hogy a  $13p + 17q = 4044$  feltétel is teljesüljön. Mivel

$$4044 = 13p + 17q = 13(p + q) + 4q,$$

ezért  $p + q$  akkor minimális, ha  $q$  maximális. (1 pont)

A  $13p + 17q = 4044$  diofantikus egyenlet megoldásai közül a feltételeknek megfelelő legnagyobb  $q$  a 231 és ekkor  $p = 9$ . Tehát  $p + q = a + b + c + d$  minimuma  $231 + 9 = 240$ . (1 pont)

Ez a minimális lépés szám meg is valósítható, például ha a

$$(2022, 2022) = 1 \cdot (0, 13) + 8 \cdot (13, 0) + 122 \cdot (5, 12) + 109 \cdot (12, 5)$$

felbontást tekintjük.

(2 pont)

Hivatalból

(1 pont)



**Megjegyzés.** A  $13p + 17q = 4044$  diofantikus egyenlet általános megoldása

$$p = 9 + 17t, \quad q = 231 - 13t, \quad t \in \mathbb{Z}.$$

Annak a feltétele, hogy  $p, q$  természetes számok legyenek az, hogy  $0 \leq t \leq 17$ . Így a

$$p + q = 240 + 4t$$

kifejezés minimuma 240. Az  $a, b, c, d$  számok meghatározásához meg kell oldjuk a

$$\begin{cases} 13b + 5c + 12d = 2022, \\ 13a + 12c + 5d = 2022, \\ a + b = 9, \\ c + d = 231. \end{cases}$$

diofantikus egyenletrendszert a természetes számok halmazán. Két megoldás van, ezek

$$(1, 8, 122, 109) \quad \text{és} \quad (8, 1, 109, 122).$$